

Tallinn, Tiiu tn 12 korteriühistu

Teie: 10.12.2024 e-kiri

Meie: 03.01.2025 nr 7-1/2024-512-6

Kiri edastatud digitaalselt aadressil: aigar.soomlais@gmail.com, kvatro@kvatro.ee

Vastus selgitustaotlusele

10.12.2024 registreeriti Konkurentsiametis Tallinn, Tiiu tn 12 korteriühistu (edaspidi Tiiu 12 KÜ) pöördumine, milles ühistu palus selgitust, miks Veerenni Jaotusvõrk OÜ hakkas 01.11.2024 kasutusele võetud hinnakirjaga (kooskõlastatud Konkurentsiameti 18.07.2024 otsusega nr 7-3/2024-037) korteriühistult korjama reaktiivenergia tasu ning kas see on seadusega kooskõlas.

Elektrituruseaduse (ELTS) § 93 lõike 6 punkt 5 paneb Konkurentsiametile kohustuse lahendada turuosaliste vahelisi vaidlusi käesolevas seaduses sätestatud korras.

Asjaolude väljaselgitamiseks pöördus Konkurentsiamet 11.12.2024 teabenõudega Veerenni Jaotusvõrk OÜ poole. 31.12.2024 vastas võrguettevõtja teabenõudele.

Lähtudes kehtivast seadusandlusest ning Veerenni Jaotusvõrk OÜ vastusest teabenõudele, on Konkurentsiamet jõudnud järgmisele seisukohale.

Reaktiivvõimsus on elektrotehnikas suurus, mis iseloomustab vahelduvvoolu elektriahela elementide vahelist võnkuvat energiavahetust, kui seejuures ei toimu elektrienergia muundamist muud liiki energiaks. Reaktiivvõimsus on elektriseadmete ja -liinide mahtvuslikest ja induktiivsetest omadustest tulenev soovimatu nähtus, mis tekitab elektrienergia ülekandmisel lisakadusid.

ELTS § 42 lõige 3 sätestab, et Vabariigi Valitsus kehtestab määrusega elektrisüsteemi toimimise võrgueeskirja. Elektrisüsteemi toimimise võrgueeskirja¹(edaspidi võrgueeskiri) § 29 lõike 3 kohaselt võrguettevõtja mõõdab turuosalise võrgust võetud ja võrku antud reaktiivenergiat kilovoltamper-reaktiivtundides juhul, kui turuosalise liitumispunkti kaitse kuni 1000 V pingel on suurem kui 63 amprit või turuosalise liitumispunkt on üle 1000 V pingel.

Veerenni Jaotusvõrk OÜ teabenõude vastuse kohaselt omab Tiiu 12 KÜ liitumispunktis kaht

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/119062024009#para29>

toitefiidrit, mille mõlema kaitsmed on 400A. Seega on võrgueeskirja § 29 lõike 3 nõue Tiiu 12 KÜ liitumispunktis täidetud.

Võrgueeskirja § 29 lõike 4 järgi reaktiivenergia mõõtmise nõue ei kehti elamu kohta, kus lõpptarbija on koduklient. Seega korteriühistu puhul ei ole seadusandlikult ilmtingimata nõutud reaktiivenergia mõõtmine, kuid samas pole see ka võrgueeskirja kohaselt keelatud.

Veerenni Jaotusvõrk OÜ vastusest Konkurentsiameti teabenõudele selgus, et 80% võrgupiirkonnas võrku antavast reaktiivenergiast pärineb kodutarbijatelt, samas kui kodutarbijate aktiivenergia tarbimise osakaal on 55%.

ELTS § 71 lõige 3 sätestab, et võrgutasude kehtestamisel aluseks võetud kriteeriumid peavad olema läbipaistvad ja järgima võrdse kohtlemise põhimõtet. Sellest lähtuvalt on Veerenni Jaotusvõrk OÜ paigaldanud Tiiu 12 KÜ liitumispunkti asjakohased mõõteseadmed, millega mõõdetakse võrku antavat reaktiivenergia kogust (näiteks võrguettevõtja andmetel oli novembris 2024 Tiiu 12 KÜ võrku antud ja mõõdetud reaktiivenergia kogus 13 295 kvarh).

ELTS § 71 lõike 1 punkt 6 kohaselt võib võrguettevõtja võtta tasu võrgust võetava või võrku antava reaktiivenergia eest. Eelduseks on, et kogused on liitumispunktis mõõdetud ja vastav hind Konkurentsiametiga kooskõlastatud. Käesoleval juhul on need tingimused täidetud. Reaktiivenergia eest tasu võtmine ei sõltu valitud aktiivenergia paketist (Tiiu 12 KÜ puhul 4M), vaid rakendub kõigile pakettidele, kus seda mõõdetakse.

Korteriühistu võiks kaaluda võrku antava reaktiivenergia kulu vähendamise võimaluste hindamiseks pöördumist vastava eriala spetsialistide poole.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Margus Kasepalu
energia- ja taristuosakonna juhataja

Koostas:
Egert Luukas
667 2705
egert.luukas@konkurentsiamet.ee